

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 46/2013-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť S. M., M., právne zastúpenej advokátom JUDr. L. P., Ž., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6 CoP 39/2012 z 24. mája 2012 vo výroku o nariadení predbežného opatrenia a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 257/2012 z 11. októbra 2012, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť S. M. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. decembra 2012 doručená sťažnosť S. M., M. (ďalej len „sťažovateľka“), právne zastúpenej advokátom JUDr. L. P., Ž., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 CoP 39/2012 z 24. mája 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“) vo výroku o nariadení predbežného opatrenia a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 257/2012 z 11. októbra 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že Okresný súd Martin (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 12 P 326/2010-96 zo 6. februára 2012 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu zo 6. februára 2012“) zamietol v celom rozsahu návrh M. H., otca maloletej N. M. (ďalej len „otec maloletej“), z 23. apríla 2009, ktorým sa domáhal, aby okresný súd upravil styk otca s maloletou dcérou, *„a to každú párnú sobotu v čase od 09,00 hod. do 17,00 hod. s tým, že si maloletú prevezme a odovzdá v mieste bydliska maloletej“* (citované z rozsudku okresného súdu zo 6. februára 2012, pozn.). Okresný súd zároveň zamietol návrh otca maloletej na vydanie predbežného opatrenia o úpravu styku z 3. februára 2012 a zaviazal ho nahradiť trovy štátu vo výške 728,50 € a rozhodol, že žiadny z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

Otec maloletej podal proti rozsudku okresného súdu zo 6. februára 2012 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že ho vo výrokoch, ktorými okresný súd zamietol návrh otca maloletej na úpravu styku s maloletou, uložil otcovi maloletej nahradiť trovy štátu a rozhodol o trovách konania, zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Napadnutým uznesením krajský súd zároveň zmenil rozsudok okresného súdu zo 6. februára 2012 vo výroku, ktorým zamietol návrh otca maloletej na vydanie predbežného opatrenia, keď rozhodol, že *„otec je oprávnený stretávať sa s maloletou..., jedenkrát v kalendárnom týždni v rozsahu 1 hodiny bez prítomnosti matky, za prítomnosti pracovníka referátu Poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny M.“* (citované z napadnutého uznesenia krajského súdu, pozn.), a uložil otcovi maloletej povinnosť dohodnúť s referátom Poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny M. konkrétny termín stretnutia a tento najneskôr 7 dní vopred písomne oznámiť matke maloletej.

Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) v spojení s § 243b ods. 5 OSP bez toho, aby sa zaoberal jeho vecnou správnosťou.

Sťažovateľka v sťažnosti predovšetkým uvádza:

„Zo spisu Okresného súdu v Martine je zistiteľné, že o návrhu otca o úpravu styku s mal... a o návrhu otca na vydanie predbežného opatrenia o úpravu styku zo dňa 3. 2. 2012 o náhrade trov konania a o náhrade trov konania štátu rozhodoval rozsudkom a nie uznesením. Krajský súd v Žiline rozhodoval uznesením zo dňa 24. 5. 2012 sp. zn. 6 CoP 39/2012, čo je podľa môjho názoru neprípustné, preto mal krajský súd ako súd odvolací rozhodovať rozsudkom a nie uznesením.

*Výrok uznesenia Krajského súdu v Žiline v jeho uznesení zo dňa 24. 5. 2012 sp. zn. 6 CoP 39/2012, ktorým upravuje stretávanie sa otca s mal. dieťaťom je nepreskúmateľný, neurčitý, všeobecný a nevykonateľný. Krajský súd svojim procesným postupom porušil moje základné ľudské práva ako matky mal. dieťaťa tým, že jeho postupom mi bola odňatá možnosť konať pred súdom, teda konal v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací porušil aj čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov **a v jeho prítomnosti** a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.*

Krajský súd v Žiline svojim uznesením zo dňa 24. 5. 2012 sp. zn. 6 CoP 39/2012 porušil aj ust. § 176 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého, ak tento zákon neustanovuje inak, vo veciach starostlivosti súdu o mal. sa vo veci samej rozhoduje rozsudkom o výchove a výžive mal. detí, o styku rodičov s mal. deťmi, o styku blízkych osôb s mal. deťmi o priznaní obmedzení alebo pozbavenie rodičovských a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu o schválení dôležitých úkonov mal. dieťaťa a o podstatných veciach, o ktorých sa rodičia nemôžu dohodnúť.

Krajský súd v Žiline mal v predmetnej veci nariadiť pojednávanie a predvolať mňa ako matku mal. dieťaťa, otca mal. dieťaťa, orgán starostlivosti o maloletých. Tým, že tak procesne nepostupoval nemohla som sa vyjadriť ako matka mal. dieťaťa k zamýšľanej zmene rozsudku Okresného súdu v Martine, ktorú chcel a vykonal Krajský súd v Žiline.

Takýmto nezákonným postupom bola porušená aj všeobecná deklarácia ľudských práv, ktorá zabezpečuje uplatnenie práv každému občanovi. Okrem toho krajský súd nerešpektoval a nerešpektuje vôľu mal. dieťaťa dcéry N., ktorú prejavila listom adresovaným na Okresný súd v Martine sp. zn. 12 P 326/2010.

Treba poznamenať, že odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p. sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Musím konštatovať, že odvolací súd v predmetnej veci rozhodol dňa 24. 5. 2012 bez prítomnosti mňa S. M., ako matky mal. dieťa N. M..., bez prítomnosti môjho právneho zástupcu JUDr. L. P.

Krajský súd ma ani nevyrozumel o termíne rozhodovania v predmetnej veci. Musím konštatovať, že mne S. M. ako matke mal. dieťaťa krajský súd mi svojim procesným postupom a nezákonným postupom odňal možnosť konať pred súdom a tým mi znemožnil realizovať procesné práva, ktoré mi občiansky súdny poriadok za účelom ochrany mojich práv priznáva.

Uvedená skutočnosť, že došlo k procesnej vade § 237 písm. f/ O. s. p. je nielen dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania, ale je aj okolnosťou, pre ktorú som sa domáhala, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou vadou nemôže byť považované za správne, zákonné a spravodlivé.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací hrubo porušil procesné ustanovenia, ktoré vyššie citujem, nerešpektoval výsledky dokazovania, vykonané v prvostupňovom konaní, najmä ignoroval znalecké posudky, z ktorých jednoznačne vyplýva, že otec s mal. dieťaťom by sa vôbec nemal stykať, nerešpektoval krajský súd ani stanovisko orgánu starostlivosti o deti, nerešpektoval vôľu maloletej dcéry N., ktorá písomne vyjadrila svoje city - odmietavý postoj k otcovi. Práva dieťaťa sa musia rešpektovať, že mal. dcéra je na takej rozumovej a

duševnej úrovni, že je schopná objektívne sa vyjadriť k tomu, či chce byť s otcom alebo nie. Najvyšší súd Slovenskej republiky mal o mojom dovolaní rozhodnúť tak, že podľa § 221 ods.1 písm. f/ O. s. p. mal vec zrušiť a vrátiť na nové konanie.“

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1/ Základné právo sťažovateľky na spravodlivé zákonné a objektívne súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR uznesením Krajského súdu Žilina zo dňa 24. 05. 2012 sp. zn. 6 CoP/39/2012 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 11. 10. 2012 sp. zn. 6 Cdo 257/2012 bolo porušené.

2/ Uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 24. 5. 2012, sp. zn. 6 CoP 39/2012 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 11. 10. 2012 sp. zn. 6 Cdo 257/2012, sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu Žilina na ďalšie konanie.

3/ Krajský súd v Žiline je povinný uhradiť sťažovateľke finančné zadosťučinenie vo výške 3.000,-Eur /slovom tritisíc eur/ na účet právneho zástupcu sťažovateľa do jedného mesiaca od právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky.

4/ Krajský súd Žilina je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 255,72 Eur do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu...“

Súčasťou sťažnosti je aj návrh na odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu vo výroku o nariadení predbežného opatrenia v súlade s § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Z odôvodnenia sťažnosti vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu vyplýva, že sťažovateľka napáda len jeho výrok o tom, že *„otec je oprávnený stretávať sa s maloletou... jedenkrát v kalendárnom týždni v rozsahu 1 hodiny bez prítomnosti matky, za prítomnosti*

pracovníka referátu Poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny M.“, teda len výrok o nariadení predbežného opatrenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnenú sťažnosť podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného

základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu vo výroku o nariadení predbežného opatrenia

Námietky sťažovateľky, na základe ktorých malo podľa jej názoru dôjsť k porušeniu ňou označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 6 CoP 39/2012 z 24. mája 2012 vo výroku o nariadení predbežného opatrenia sa týkajú:

1. Formy rozhodnutia krajského súdu, keďže odvolací súd mal podľa nej v danom prípade rozhodnúť rozsudkom, a nie uznesením, čím zároveň porušil § 176 ods. 1 OSP (ďalej len „prvá námietka“).

2. Vecnej správnosti výroku napadnutého uznesenia krajského súdu o nariadení predbežného opatrenia, ktorý je „*nepreskúmateľný, neurčitý, všeobecný a nevykonateľný*“ (ďalej len „druhá námietka“).

3. *Nenariadenia pojednávania zo strany krajského súdu, v dôsledku čoho sa nemohla vyjadriť „k zamýšľanej zmene rozsudku Okresného súdu v Martine, ktorú chcel a vykonal Krajský súd v Žiline“* (ďalej len „tretia námietka“).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Pri výklade základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

II.1.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu vo výroku o nariadení predbežného opatrenia v súvislosti s prvou a tretou námietkou

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že prvá a tretia námietka, ktorými sťažovateľka odôvodňuje porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 6 CoP 39/2012 z 24. mája 2012 vo výroku o nariadení predbežného opatrenia, je v zásade totožná s námietkami, ktoré uplatnila vo svojom dovolaní proti označenému uzneseniu krajského súdu (sťažovateľka v ňom tvrdila, že krajský súd sa dopustil procesných pochybení v zmysle § 237 OSP, pozn.), pričom najvyšší súd sa s týmito námietkami zaoberal a aj vysporiadal v rámci dovolacieho konania. Ústavný súd sa s právnymi závermi dovolacieho súdu k týmto námietkam stotožňuje a poukazujúc na odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (pozri k tomu časť II.2 tohto uznesenia, pozn.) pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1.2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu vo výroku o nariadení predbežného opatrenia v súvislosti s druhou námietkou

Sťažovateľkina druhá námietka sa týka výroku napadnutého uznesenia krajského súdu o nariadení predbežného opatrenia, ktorý je podľa jej názoru „nepreskúmateľný, neurčitý, všeobecný a nevykonateľný“. Podľa názoru sťažovateľky krajský súd „nerespektoval výsledky dokazovania, vykonané v prvostupňovom konaní, najmä ignoroval znalecké posudky, z ktorých jednoznačne vyplýva, že otec s mal. dieťaťom by sa vôbec nemal stykať, ... nerešpektoval vôľu maloletej dcéry N., ktorá písomne vyjadrila svoje city - odmietavý postoj k otcovi. Práva dieťaťa sa musia rešpektovať, že mal. dcéra je na takej rozumovej a duševnej úrovni, že je schopná objektívne sa vyjadriť k tomu, či chce byť s otcom alebo nie.“.

Zo sťažnosti a z priloženej dokumentácie vyplýva, že najvyšší súd sa v dovolacom konaní nezaoberal vecnou správnosťou napadnutého uznesenia krajského súdu vo výroku o nariadení predbežného opatrenia (dovolanie sťažovateľky proti napadnutému uzneseniu krajského súdu najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Cdo 257/2012 z 11. októbra 2012 odmietol ako neprípustné, pozn.). Ústavný súd preto napadnuté uznesenie krajského súdu preskúmal z hľadiska možného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sústreďujúc sa pritom na posúdenie, či je napadnuté uznesenie krajského súdu vo výroku o nariadení predbežného opatrenia ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnené a či ho nemožno považovať za arbitrárne.

Vychádzajúc z argumentácie sťažovateľky ústavný súd konštatuje, že jej druhá námietka sa týka v prvom rade namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže v súvislosti s ňou dôvody namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy neuvádza (nekonkretizuje).

Ústavný súd v súvislosti s druhou námietkou sťažovateľky považoval za potrebné predovšetkým uviesť, že posúdenie podmienok na vydanie predbežného opatrenia je vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) ústavný súd v zásade nie je oprávnený zasahovať do rozhodnutí o predbežných opatreniach, keďže nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov o to viac, že ide

o rozhodnutia, ktoré do práv a povinností účastníkov konania nezasahujú konečným spôsobom (IV. ÚS 82/09). Ústavný súd posudzuje problematiku predbežných opatrení zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o nariadení predbežného opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o predbežných opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu.

Krajský súd v napadnutom uznesení predovšetkým uviedol:

«Krajský súd ako súd odvolací... preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní a po preskúmaní ho bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. vo výroku, ktorým súd zamietol návrh otca na úpravu styku s maloletým dieťaťom, vo výroku o povinnosti otca nahradiť trovy štátu a vo výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, a vo výroku o nariadení predbežného opatrenia podľa ust. § 220 O. s. p. zmenil tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, a to z nasledovných dôvodov:

Predovšetkým treba uviesť, že v konaní vo veciach maloletých, ktoré možno začať i bez návrhu sa súd naďalej spravuje vyšetrovacou zásadou, ktorej dôsledkom je primárna zodpovednosť súdu za zistenie skutkového stavu, ktorá je jeho povinnosťou a ktorú bude musieť splniť bez ohľadu na dôkazné návrhy a aktivitu účastníkov (§ 120 ods. 2 O. s. p.). Okresný súd sa pri vydaní napadnutého rozsudku touto zásadou dôsledne neriadil. Znalecký posudok Mgr. B. D. č. 20/2011 zo dňa 9. 12. 2011 nebol vyhotovený dostatočne dôsledne, pokiaľ sa znalkyňa v znaleckom posudku nezaoberala aj videozáznamami, na ktoré sa odvolával počas konania otec maloletej, a tiež obsahom znaleckého posudku z trestného konania vedeného na Okresného súdu Martin pod sp. zn. 131721/2009 č. 11/2008 podaným PhDr. G. H. dňa 17. 9. 2008 znalkyňou pre odbor psychológia a odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých a poradenská psychológia, keď uvedená znalkyňa konštatovala, že „v čase podania znaleckého posudku v prežívaní a správaní maloletej neboli prítomné priame zistiteľné stopy po psychickej traumatizácii. Dieťa sa v správaní javí ako otvorené, priateľské, emočne stabilné. Matkou nie sú v správaní

popisované symptómy, ktoré by mohli svedčiť pre posttraumatickú stresovú poruchu alebo prejavy psychickej nevyrovnanosti. Celkový stav možno hodnotiť tak, že dieťa bolo vystavované nepriamej psychickej záťaži, sprostredkovanvej vzájomným správaním sa rodičov a správaním otca voči matke. Neprimerané neverbálne reakcie i verbálne vyjadrenia mohli u dieťaťa vyvolať pocit neistoty, tenziu, nepohodu a úzkosť, ale uvedené sa vzťahovalo na konkrétne zážitky, nemalo všeobecný charakter. Dieťaťom popisované správanie otca v danej chvíli mohlo u dieťaťa vyvolávať pocit strachu, nakoľko deti vnímajú nepohodu emotívnejšie a pocit ohrozenia vnímajú intenzívnejšie i v prípade, že problému racionálne nerozumejú. Okrem uvedeného sa o maloletú v prevažnej miere starala matka, teda dieťa bolo na osobu matky najviac emočne viazané. V prípade rozumného dohovoru a vyriešenia problémov medzi rodičmi by maloleté dieťa nemalo mať psychické následky ani do budúcnosti. Z hľadiska nízkeho psychického veku a nedostatočného kognitívneho vývinu je predpoklad, že u dieťaťa nezostanú prejavy psychickej traumy, dieťa si zážitky z minulosti pri úprave rodinných vzťahov nebude v budúcnosti intenzívne pripomínať. Taktiež z rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 13 T 21/2009-427 zo dňa 13. 1. 2011 vyplýva záver súdu, že poškodená (t. j. matka) zvolený spôsob riešenia nezhôd a konfliktov s obžalovaným (otcom) sa javí ako snaha istým spôsobom škrtnúť ho zo svojho života. Toto však nie je celkom reálne možné a zrejme ani vhodné, keďže majú spolu maloletú dcéru. Tak ako má obžalovaný, ktorý je otcom dieťaťa svoje povinnosti voči nemu (napr. uhrádzať výživné, čo si i riadne plní), má i určité rodičovské práva, ktoré nie je možné bez ďalšieho spochybniť. Poškodená sama pritom na hlavnom pojednávaní výslovne uviedla, že styku otca s dieťaťom bráni a chce mu brániť do budúcnosti. Nie je možné v danom prípade predpovedať, či sa po dva a polročnom odlúčení ešte niekedy vôbec podarí obnoviť ich vzťah dcéry a otca.“ (str. 17 citovaného rozsudku).

Vo vzťahu k obidvom rodičom však treba zdôrazniť, že ciele výchovy dieťaťa sú sformulované v článku 29 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý je tiež súčasťou nášho právneho poriadku. Z psychologického hľadiska je cieľom výchovy dieťaťa jednoznačné jeho všestranný vývoj na fungujúcu, citovo a psychosociálne zrelú ľudskú osobnosť s produktívnou sociálnou orientáciou. Rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Obsahom ich práva „vychovávať“ je v prvom rade právo a (povinnosť) chrániť (záujmy dieťaťa, ďalej tiež riadiť a usmerňovať jeho konanie a vykonávať nad ním dohľad, právo

mat' dieťa u seba, resp. určiť miesto jeho pobytu a právo sa o neho osobne starať. Rodičia sú pri výkone rodičovských práv a povinností zásadne rovnoprávni, samozrejme za podmienky, že sú obaja nositeľmi práva výkonu. Je preto prvoradou povinnosťou a súčasne právom obidvoch rodičov podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že nežijú v spoločnej domácnosti. Matka nesmie otcovi brániť v styku s dieťaťom. V tomto útlom veku sú deti manipulovateľné, ovplyvniteľné a je vysoko pravdepodobné, že najmä matka svoju animozitu z rozpadnutého partnerského vzťahu rieši prostredníctvom svojho maloletého dieťaťa, čo na mal. N. pôsobí veľmi negatívne. Skutočnosť, že matka do animozity voči otcovi zahŕňa maloletú dcéru, nevrhá na ňu dobré svetlo. S poukazom na nepriaznivé reakcie a ataky rodičov medzi sebou v minulosti treba uvažovať aj pri rozhodnutí vo veci samej, aby sa dieťa stretávalo s otcom bez prítomnosti matky, ale na ÚPSVaR za účasti psychológa. Je pritom povinnosťou matky dieťa pripraviť na to, že bude časť svojho voľného času tráviť so svojim otcom, ktorý je taktiež nositeľom rodičovských práv vo vzťahu k nemu. Aj správanie otca je potrebné korigovať, najmä v súvislosti s tým, že už matka dosiahla štvorročné odcudzenie otca s dieťaťom. Obidvaja rodičia sú povinní prekonať vzájomnú averziu a v záujme zdravého vývoja maloletého dieťaťa je nevyhnutné, aby si vybudovali korektné vzťahy, ktoré budú viesť k realizácii práva otca stykať sa s dieťaťom, ktoré nemá zverenú do výchovy. Matka nemôže otcovi brániť v styku s dieťaťom. Práve naopak, je povinná vytvárať podmienky pre hladký priebeh týchto stretnutí. Rovnako je potrebné, aby otec nerobil matke prieky. Ak matka bude naďalej brániť otcovi v styku s dieťaťom, je možné, že súd rozhodne o jeho zverení do výchovy otca. Rovnako nie je vylúčená do budúcnosti u rodičov aj striedavá rodičovská starostlivosť, tieto možnosti však bude zvažovať súd až v rozhodnutí vo veci samej po riadne zistenom skutkovom stave a doplnenom dokazovaní s ohľadom na prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Obidvaja rodičia sú povinní práva svojho dieťaťa nielen deklarovať, ale najmä rešpektovať a v maximálnej miere sa im prispôbiť. Iný postup je kontraproduktívny a vedie k odcudzeniu otca s mal. dieťaťom a ochladeniu ich vzájomných vzťahov, čo nie je vôbec žiaduce. Je preto potrebné, aby okresný súd nariadil Mgr. D. doplniť znalecké dokazovanie s ohľadom na zistenia psychologičky v trestnom konaní citované vyššie a videozáznamy otca preukazujúce ich vzájomné vzťahy z minulosti a v prípade námietok otca proti doplnenému znaleckému posudku nariadil vo veci aj

kontrolný znalecké dokazovanie, keďže z podaného znaleckého posudku vyplýva nie celkom nezaujatý prístup k jeho právam zo strany znalkyne. Odvolací súd zároveň konštatuje, že na rozhodnutie súdu o zamietnutí návrhu otca na úpravu styku s mal. N. neboli žiadne dôvody. Tak, ako bolo konštatované vyššie, otec je riadnym nositeľom svojich rodičovských práv, vyživovaciu povinnosť voči mal. N. si riadne plní a samotné odmietanie otca dieťaťom, výrazne podporované postojmi matky, ktoré i viedlo k odcudzeniu vzájomných vzťahov otca a dieťaťa, nemôže byť do budúca akceptovateľné.»

V nadväznosti na citovanú argumentáciu krajský súd konštatoval, že „Napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu sa vlastne rovná zákazu styku otca s dieťaťom bez trestno-právnych následkov. Takýto rozsah zásahu do rodičovských práv otca je v rozpore s právami a povinnosťami otca ako rodiča vyplývajúcich zo zákona, ale aj s článkom 29 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa. Pre úplnosť odvolací súd poukazuje, že judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva je súčasťou nášho právneho poriadku, a preto ju aj pri svojej rozhodovacej činnosti aplikuje aj Ústavný súd Slovenskej republiky. Je potrebné poznamenať, že nemožno uprednostniť, zásadu stability výchovného prostredia dieťaťa, ak má ustúpiť vyššiemu cieľu - ktorým je zabezpečenie riadnej výchovy maloletého dieťaťa. Rodič dopúšťajúci sa takéhoto obmedzovania práva dieťaťa na stretávanie s druhým rodičom, ktorý je schopný vylúčiť druhého (výchovne spôsobilého) rodiča zo života ich spoločného dieťaťa neposkytuje žiadnu záruku, že výchova dieťaťa splní ciele, ktoré od nej spoločnosť očakáva. Preto je v zákone o rodine zakotvená možnosť súdu považovať kvalifikované bránenie v styku za podstatnú zmenu pomerov. Súd by nemal v rozhodnutí o zmene zverenia váhať, pretože škody, ktoré môže programujúci rodič na psychike dieťaťa napáchať, sú vážneho a dlhodobého charakteru, pričom úspešnosť ich odstránenia závisí vo veľkej miere aj od dĺžky nesprávneho výchovného pôsobenia programujúceho rodiča. Je rozhodne v záujme dieťaťa byť v kontakte s oboma rodičmi; pokiaľ sú riadne výchovne spôsobilí. Rešpekt k právam iných je jedným z predpokladov riadnej výchovy. Z pozitívneho záväzku štátu na poli ústavnej garancie a ochrany rodičovstva a rodiny, resp. rodinného a súkromného života (článok 32 Listiny základných práv a slobôd a článok 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) vyplýva, že súdy sú povinné zverenými procesnými prostriedkami vytvárať predpoklady pre urovanie narušených vzťahov medzi

rodičmi a deťmi, vrátane prostriedkov donútenia, ak môže takéto opatrenie viesť k sledovanému cieľu a ak je primerané. Jediným kritériom pre vyslovenie zákazu styku rodiča s dieťaťom je aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva. To však v prejednávanej veci nebolo preukázané. Ako už bolo uvedené vyššie, samotné zamietnutie návrhu otca na úpravu styku s maloletou N. sa totiž rovná zákazu styku otca s mal. dieťaťom, čo rozhodne v prejednávanej veci nie je na mieste. Rovnaká argumentácia odvolacieho súdu platí aj vo vzťahu k návrhu otca na vydanie predbežného opatrenia podaného na pojednávaní v zmysle ust. § 102 ods. 1 O. s. p. pri aplikácii ust. § 76 ods. 1 písm. f/ O. s. p.. Keďže súd v tomto konaní koná ex offio (t. j. aj bez návrhu, odvolací súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu vo výroku o predbežnom opatrení podľa ust. § 220 O. s. p. zmenil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou N., jedenkrát v kalendárnom týždni v rozsahu jednej hodiny bez prítomnosti matky, za prítomnosti pracovníka referátu Poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny M. Súčasne odvolací súd uložil otcovi povinnosť dohodnúť si s referátom Poradensko-psychologických služieb úradu práce, sociálnych vecí a rodiny M. konkrétny termín stretnutia a tento najneskôr 7 dní vopred písomne oznámiť matke maloletého. Rovnako uložil odvolací súd povinnosť aj matke pripraviť maloletú N. na stretnutie a v dohodnutom termíne zabezpečiť účasť maloletej a na stretnutí s otcom na referáte Poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny M. Vzhľadom na závažné rozpory medzi rodičmi a nedostatky znaleckého posudku Mgr. D. odvolací súd považoval zamietnutie návrhu otca na vydanie predbežného opatrenia za neopodstatnené. Vychádzal pritom z princípov a úvah uvedených v odôvodnení tohto rozhodnutia vo vzťahu k rozhodnutiu vo veci samej. Pre rozhodnutie o predbežnom opatrení platia však iné procesné zásady, ako je to pri rozhodovaní o návrhu vo veci samej. Otec v konaní jednoznačne osvedčil potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Kontakt otca s maloletým dieťaťom v rozsahu aspoň jednej hodiny v týždni nie je z hľadiska odvolacieho súdu neprimeraný a to aj vzhľadom na vek dieťaťa. S prihliadnutím na trvanie a štádium tohto konania a fakt, že matka bráni v styku otca s dieťaťom od 26. 4. 2008, je však podľa názoru krajského súdu potrebné, aby sa dieťa stretávalo s otcom na príslušnom ÚPSVaR za účasti psychológa a bez prítomnosti matky. S poukazom na vyššie uvedené argumenty vo vzťahu k nedostatkom znaleckého posudku Mgr. D. a jeho záverom je potom priznanie

znaleckej odmeny uvedenej znalkyne predčasné, a to aj s ohľadom na námietky otca, keď počas sedenia s ním znalkyňa 25-krát telefonovala so svojou dcérou. V tomto smere je potom potrebné prehodnotiť výšku odmeny znalkyne za podaný znalecký posudok. Prvotne musí byť právoplatné uznesenie súdu o priznaní odmeny znalcom. Až potom bude možné rozhodnúť i trovách štátu vzniknutých v tomto konaní (§ 148 ods. 1 O. s. p.). Z uvedených dôvodov odvolací súd i v tejto časti napadnutý rozsudok zrušil. V ďalšom konaní okresný súd doplní dokazovanie v naznačenom smere, a to doplnením pôvodného znaleckého posudku, prípadne nariadi kontrolné znalecké dokazovanie znalcom z odboru psychológia, klinická psychológia detí a dospelých ohľadne vzťahu otca s maloletým dieťaťom. Po vykonanom dokazovaní okresný súd v novom rozhodnutí v celom rozsahu sa vyporiada s nárokmi otca uplatnené návrhom a svoje rozhodnutie odôvodní spôsobom predpísaným v ust. § 157 ods. 2 O. s. p.“.

V konaní o návrhu na vydanie predbežného opatrenia musia byť taktiež rešpektované minimálne požiadavky zodpovedajúce princípom spravodlivého procesu, resp. základnému právu na súdnu ochranu. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť najmä náležite odôvodnené. Všeobecný súd pritom nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

Ústavný súd poukazuje ďalej na to, že účelom predbežného opatrenia je dočasná úprava práv a povinností, ktorá nevylučuje, že o právach a povinnostiach účastníkov konania o predbežnom opatrení bude vo veci samej rozhodnuté inak, než v konaní o predbežnom opatrení. Všeobecný súd predbežným opatrením dočasne upravuje pomery účastníkov konania, pričom je dôležité, že je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania predbežného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti

komu návrh smeruje. Predbežné opatrenia s ohľadom na ich charakter nemôžu spravidla zasiahnuť do základných práv alebo slobôd účastníkov konania, lebo rozhodnutia o nich nemusia zodpovedať konečnému meritórnemu rozhodnutiu. Predbežné rozhodnutia predstavujú opatrenia, trvanie ktorých je obmedzené a môže byť kedykoľvek na návrh zrušené.

Aplikujúc uvedené právne názory na vec sťažovateľky ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu dospel k záveru, že krajský súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z konkrétnych okolností posudzovaného prípadu a citlivo vyhodnotil jednotlivé dôkazy, pričom sa zameril predovšetkým na preskúmanie existencie dôvodov na nariadenie predbežného opatrenia na základe návrhu otca maloletej. Po zvážení všetkých okolností odvolací súd dospel k záveru, že zamietnutie návrhu otca maloletej na nariadenie predbežného opatrenia okresným súdom bolo neopodstatnené, a preto bolo potrebné podľa jeho záverov rozhodnutie prvostupňového súdu vo výroku o zamietnutí tohto návrhu zmeniť.

Podľa tvrdenia sťažovateľky krajský súd nariadením predbežného opatrenia predovšetkým neprihliadal na závery znaleckého posudku, „z ktorých jednoznačne vyplýva, že otec s mal. dieťaťom by sa vôbec nemal stykať a nerešpektoval vôľu maloletej dcéry N., ktorá písomne vyjadrila svoje city - odmietavý postoj k otcovi“. V súvislosti s touto argumentáciou sťažovateľky ústavný súd poukazuje predovšetkým na záver krajského súdu o nedostatočnom *zistení skutkového stavu, ktorý náležite odôvodnil nedostatkami znaleckého posudku Mgr. B. D. č. 20/2011 z 9. decembra 2011* (tento podľa názoru krajského súdu „*nebol vyhotovený dostatočne dôsledne*“, pozn.). Vzhľadom na skutočnosť, že krajský súd následne uložil okresnému súdu povinnosť po vrátení veci pri rozhodovaní o veci samej (teda o úprave styku otca s maloletou) nariadiť doplnenie znaleckého dokazovania, príp. kontrolného znaleckého dokazovania, závery znaleckého posudku Mgr. B. D. č. 20/2011 z 9. decembra 2011 nemohli same osebe odôvodňovať opodstatnenosť potreby dočasnej úpravy pomerov.

V súvislosti s námietkou sťažovateľky týkajúcou sa nerešpektovania vôle maloletej ústavný súd aj s prihliadnutím na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva akceptuje, že pri rozhodovaní o úprave styku rodiča s maloletým dieťaťom je potrebné prihliadať aj na preferencie samotného dieťaťa, ktoré získavajú na váhe s jeho zvyšujúcim sa vekom. V tejto súvislosti však nemožno obchádzať ani samotný pozitívny záväzok štátu, v rámci ktorého je povinný urobiť všetko, čo je od neho možné rozumne požadovať pri súčasnom dosiahnutí spravodlivej rovnováhy medzi dotknutými záujmami dieťaťa a jeho oboch rodičov (pozri napr. rozhodnutie ESĽP vo veci Nuutinen proti Fínsku, rozsudok z 27. júna 2000, § 129). Vzhľadom na uvedené ústavný súd s prihliadnutím na všetky okolnosti posudzovanej veci nepovažuje nariadenie predbežného opatrenia krajským súdom za neprimerané a z ústavného hľadiska za neakceptovateľné. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol podľa názoru ústavného súdu relevantné dôvody, pre ktoré rozsudok okresného súdu sp. zn. 12 P 326/2010 zo 6. februára 2012 vo výroku o zamietnutí návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zmenil tak, že predbežné opatrenie nariadil a dostatočným spôsobom objasnil, na základe akých právnych úvah rozhodol.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu v súvislosti s druhou námietkou, je zjavne neopodstatnená, a preto ju aj v tejto časti z tohto dôvodu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu

Z už uvedeného vyplýva, že obsahom dovolania sťažovateľky boli skutočnosti uvádzané aj v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu; ide o skutočnosti tvoriace obsah prvej a tretej námietky sťažovateľky.

Najvyšší súd k prvej námietke sťažovateľky (namietaná nesprávna forma rozhodnutia krajského súdu) v odôvodnení napadnutého uznesenia predovšetkým uviedol:

„K námietke dovolateľky ohľadne formy, v akej vydal krajský súd svoje rozhodnutie, poukazuje dovolací súd na znenie ustanovenia § 223 O. s. p., podľa ktorého odvolací súd rozhoduje rozsudkom, ak potvrdzuje alebo mení rozsudok; inak rozhoduje uznesením. Uznesenie teda odvolací súd vydáva, ak rozsudok prvostupňového súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie, resp. ak odvolacie konanie zastavuje, prípadne odvolanie odmieta. Ak preskúmava odvolací súd uznesenie prvostupňového súdu, rozhoduje vždy uznesením. Forma rozhodnutia sa teda spravuje podľa toho, či je odvolaním napadnutý rozsudok alebo uznesenie, ako i podľa obsahu rozhodnutia odvolacieho súdu. Prvým výrokom uznesenia odvolacieho súdu došlo k zrušeniu troch výrokov rozsudku prvostupňového súdu a vrátení veci na ďalšie konanie, preto forma rozhodnutia v tomto prípade bola správna. Ďalší výrok rozhodnutia odvolacieho súdu je, síce zmeňujúci, no týka sa predbežného opatrenia, o ktorom sa vždy rozhoduje uznesením (pokiaľ je výrok o predbežnom, opatrení súčasťou rozsudku, má stále povahu uznesenia). Odvolací súd teda vydal svoje rozhodnutie v správnej forme.“

Vo vzťahu k tretej námietke sťažovateľky (nenariadenie verejného pojednávania) najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol: „Matka v dovolaní ďalej tvrdila, že postupom odvolacieho súdu jej bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. tým, že odvolací súd konal bez vytyčenia pojednávania a neupovedomil ju ani o termíne rozhodovania v predmetnej veci. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že rozhodol postupom bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O. s. p. Podľa ustanovenia § 214 ods. 1 a 2 O. s. p. ak nejde o prípad, kedy treba zopakovať alebo doplniť dokazovanie, alebo v konaní vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, alebo ak to vyžaduje dôležitý verejný záujem, môže odvolací súd o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania. Keďže v tejto veci nešlo o žiaden z uvedených prípadov, odvolací súd bol oprávnený rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

V zmysle ustanovenia § 156 ods. 3 O. s. p. iba vo veciach, v ktorých rozhoduje súd rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, je povinný oznámiť miesto a čas

verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu. Odvolací súd v danej veci však rozhodoval uznesením, ktoré nevyhlasoval. Termín rozhodovania preto účastníkom nemusel oznamovať.“

Ústavný súd sa s argumentáciou najvyššieho súdu, na základe ktorej odmietol dovolanie sťažovateľky ako neprípustné, v plnom rozsahu stotožňuje. Nad rámec odôvodnenia najvyššieho súdu vzťahujúceho sa na tretiu námietku, podľa ktorej sa sťažovateľka z dôvodu nenariadenia pojednávania na krajskom súde nemohla vyjadriť „*k zamýšľanej zmene rozsudku Okresného súdu v Martine, ktorú chcel a vykonal Krajský súd v Žiline*“, ústavný súd dodáva, že obsahom základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorého porušenie sťažovateľka namieta, je právo účastníka konania vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom, ktorému zodpovedá ústavná povinnosť súdu umožniť účastníkovi, aby sa vyjadril ku každému dôkazu, ktorý súd vykonal a ktorý môže obsahovať zistenie významné pre rozhodnutie súdu (pozri napr. I. ÚS 75/96, I. ÚS 49/01). Zo zistení ústavného súdu však vyplýva, že krajský súd rozhodol bez nariadenia pojednávania preto, že nešlo o prípad opakovania alebo doplnenia dokazovania. Krajský súd svoje rozhodnutie nezaložil na nových dôkazoch, ale naopak, rozhodol na základe zistenia, že okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav v dôsledku nedôsledne vyhotoveného znaleckého posudku. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd považuje túto námietku sťažovateľky za nedôvodnú.

Vychádzajúc z citovaného ústavný súd zastáva názor, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení ústavne konformným spôsobom zaoberal kľúčovými dovolacími námietkami, ktoré sťažovateľka uplatnila vo svojom dovolaní, pričom právne závery, ktoré k nim zaujal, sú primeraným spôsobom odôvodnené a zodpovedajú obsahu a zmyslu právnych noriem, ktoré najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní aplikoval. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je preto podľa názoru ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné a nesignalizuje takú príčinnú súvislosť medzi ním a sťažovateľkou označenými právami, ktorá by zakladala reálnu možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť v časti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu, odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti (napr. rozhodnutie o dočasnom opatrení).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. januára 2013